

Владајућа коалиција објавила је намеру да политику према Косову и Метохији потврди једном скупштинском резолуцијом. Потврди, будући да, судећи по досадашњим изјавама првака коалиционих странака, државна политика према осамостаљеној покрајини неће бити мењана. Око ове резолуције, чији садржај је познат само у општим цртама, у јавности је сместа настала огорчена полемика. Радикали и народњаци оштро су је критиковали, најављујући да је вероватно неће подржати. Критичан је и ЛДП, тихи и посредни, али за сада сигурни, савезник владајуће коалиције, који тврди да је реч само о наставку раније политике.

Наша политика према Косову и Метохији заиста представља континуитет од кога су досадашње владе тек мало одступале. Ма колико међусобно различита, четири претходна кабинета заступала су дефанзиван став у одбрани формалних права Србије. Та права су временом сведена на виртуелни државни суверенитет. Сва настојања да таква политика, наслеђена од режима Слободана Милошевића, буде донекле промењена – завршила су се неуспехом. Ћинђићев покушај да спроведе нову стратегију и убрза решавање кризе, Коштуничина одлука о бојкоту установа, скупштински маневар са предлогом кантонизације, Лабусов план стварања ентитета, Тадићева препорука за излазак на изборе и повратак у косовске установе... сва ова настојања окончана су неуспесима.

Но, док Ћинђић, Живковић или Тадић у питању Косова и Метохије нису видели ослонац своје политике, бивши премијер Коштуница је изгледа своју политичку судбину везао за правну и формалну страну спора око будућег статуса покрајине. Тако Борис Тадић није сматрао за неуспех, нити је прихватио политичку одговорност, када је његов позив за излазак на изборе 2004. на биралишта извео мање од један одсто српских бирача. Коштуница је, међутим, сматрао за изузетно важну неспремност владајуће већине да поштује скупштинску Резолуцију од 26. децембра 2007. године. Словом овог документа влада је требало да одбије Споразум о стабилизацији и придруживању који се не бави чињеницом да је 20 чланица ЕУ оспорило суверенитет Србије, док је сама Унија без споразума са Београдом послала мисију у покрајину. Управо зато је Коштуница и поднео оставку изазвавши тако превремене изборе које је изгубио. Иако учесници тако нешто нису јавно рекли, мајски избори требало је да одлуче о будућој косовској политици. Показало се да је интервенција Брисела, која је подразумевала потписивање дуго одлаганог ССП-а и најаву приватизације „Заставе”, имала велики утицај на бираче. Такође, грађани су се у погледу будућег односа према Косову несумњиво определили за речи, уместо за дела. Дакле, Србија ће углавном наставити досадашњу политику, која ће, међутим, сада посве сигурно бити сажета на вербалне протесте и постепено, тихо признавање политичке стварности. Таква политика, коју заступају ДС, Г 17 плус, странке мањина, и вероватно за скупштинску већину важан део посланичког клуба СПС-а – за најважнији циљ има очување популарности оних који је спроводе.

Тромост, неинвентивност и формализам нашег косовског програма постали су велика мана наше државне политике. Уместо да буде у функцији решавања кризе, овај програм се претворио у неку врсту најмањег заједничког садржаоца којим су се поштапала завађена партијска вођства. Национална слабост постала је тако нечија политичка снага. Чињеница да смо од 1999. знали само да понављамо аргументе Милошевићевог

Резолуција о нечинењу

Пише: Чедомир Антић
четвртак, 17 јул 2008 16:11

режима, настављамо његову погубну политику према Косову, лош однос према тамошњим Србима, као и познату праксу према којој знамо шта нећемо, али не и шта хоћемо – често су објашњавани и правдани нестабилношћу реформских коалиција. Мајски избори обезвредили су овај аргумент. Владајућа већина сада не само да није окупљена око наставка досадашње политике према Косову и Метохији, већ је могуће успоставити сасвим нову платформу ове политике без обзира на званичан став СПС-а.

Нова политика, било да подразумева признање фактичког стања, преговоре ради историјског споразума Срба и Албанаца (поделе Косова и Метохије) или озбиљне политичке и економске припреме за дугорочну, осмишљену и стварну реинтеграцију Косова и Метохије у састав Србије – сада је могућа. Ипак, најаву нове резолуције старих аргумената јасно говори да ће бити настављена досадашња декларативна, тајанствена и по Србију и Србе на Косову и Метохији штетна политика. Владајућа већина има прилику да сада формулише једну нову политику и оспори одавно наметнути избор између стратегија сукоба и изолације, чији је циљ празна форма (ДСС, СРС), и самокажњавања и аутошовинизма који подилази Приштини и Бриселу (ЛДП). Нова влада за сада ипак не предлаже ништа ново. Чини се да ће она говорити као ДСС, а радити као ЛДП. Таква политика није дугорочна, корисна ни искрена. Грађани Србије можда нису спремни на политику која превазилази дневне оквире страначког надгорњавања и партијског подилажења. Ипак, за разлику од првих људи Србије, грађани немају ни толику личну и политичку одговорност пред потомством, националним интересима и историјом.

[објављено: 16/07/2008]